

ПОЛОЖАЈ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И ЊЕГОВЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

BRCKO DISTRICT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA AND ITS CHARACTERISTICS

Жељко Годоровић¹⁰
Висока пословно техничка школа Добој

Сажетак

По проглашењу Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (4. марта 1999. године) усложњена је њена државна структура и отворена је дилема још увијек присутна у правној науци, шта је Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине: јединица локалне самоуправе, трећи ентитет у Босни и Херцеговини или нешто треће. Такође, је отворено и питање, колико је формирање таквог Дистрикта утицало на промјену облика државног уређења Босне и Херцеговине, имајући у виду да Уставом Босне и Херцеговине, облик државног уређења није експлицитно одређен. Међу правним теоретичарима у Босни и Херцеговини, земљама у окружењу и шире постоје опречна мишљења када је у питању правна природа и положај Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине. Једни су искључиви у ставу да је Брчко Дистрикт трећи ентитет у Босни и Херцеговини, други, да је Брчко Дистрикт јединица локалне самоуправе са широким овлашћенима, док трећи заступају и нека друга становишта, поближе истакнута у самом раду. На основу проведеног истраживања и наведених разлика (карактеристика) између ентитета у Босни и Херцеговини и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине потврђена је постављена хипотеза у раду, да је Брчко дистрикт, специфична политичко-територијална цјелина у Босни и Херцеговини, *novum* у науци уставног права и теорије државе и права, која се у потпуности не може оквалификовати као нови ентитет у Босни и Херцеговини, али је по својим обиљежјима пуно ближа федералној јединици (ентитету) него јединици локалне самоуправе.

Кључне ријечи: Дистрикт, кондоминијум, ентитет, аутономна област.

¹⁰ Српских озренских бригада 5А 74000 Добој, e-mail: zeljkot53@gmail.com

Summary

Upon proclamation of the Brcko District of Bosnia and Herzegovina (on 4 March 1999) the state structure of Bosnia and Herzegovina has become substantially more complex, which opened the dilemma that still exists in legal science circles - what is the Brcko District of Bosnia and Herzegovina: the local government unit, the third entity in Bosnia and Herzegovina, or something else. The existence of the Brcko District has opened the question of the extent to which the formation of such district influenced the change in the form and structure of state organization of Bosnia and Herzegovina, bearing in mind that through the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the form and the structure of state organization is not explicitly defined. Among legal theorists in Bosnia and Herzegovina, neighboring countries and beyond, there are opposing views when it comes to the legal nature and status of the Brcko District of Bosnia and Herzegovina. Some of them have taken unwavering stance on this issue, considering the Brcko District as the third entity in Bosnia and Herzegovina, others, however, consider the Brcko District as the local government unit with a wide range of authorities, whereas the latest among those theorists represent another point of view, featured in detail in this paper. On the basis of the conducted research and the aforementioned differences (characteristics) between the entities in Bosnia and Herzegovina and the Brcko District of Bosnia and Herzegovina we have confirmed the hypothesis that the Brcko District is specific political and territorial entity in Bosnia and Herzegovina, *novelty* in constitutional law and theory of state and law, which can not be fully qualified as a new entity in Bosnia and Herzegovina, but is still by its characteristics much more similar to federal unit (entity) rather than to local government unit.

Keywords: District, condominium, entity, autonomous region.

1 Увод

Једна од незаобилазних тема правних теоретичара, социолога, политиколога, теоретичара из области безбиједности и др. јесте питање положаја Брчко Дистрикта у Босни и Херцеговини и његових карактеристика.

Од када је предсједавајући арбитар Арбитражног трибунала (4. марта 1999.год.) за спорни дио граничне линије између Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине у области Брчког донио коначну одлуку и цијелу територију предратне општине Брчко прогласио Дистриктом, у правној науци у Босни и Херцеговини и шире отворена је дилема, присутна и данас, шта је Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине: јединица локалне самоуправе, трећи ентитет у Босни и Херцеговини или нешто треће.

Поједини теоретичари уставног права и теорије државе и права су искључивог становишта да је Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине у ствари трећи ентитет у Босни и Херцеговини. Разлике које постоје између ентитета и Дистрикта су за њих занемарљиве.

Циљ истраживања овог рада је да се полазећи од изнесене аргументације укаже, шта је у ствари Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине, имајући у виду управо опречна мишљења правних теоретичара по овом питању и у том смислу изведе закључак.

2 Методологија истраживања

Избор метода у овом раду усклађен је с предметом, односно постављеним циљем рада, а циљ овога рада је да се истражи и дефинише правна природа и положај Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

У раду је постављена основна хипотеза: *Prvo*, да је Брчко Дистрикт БиХ специфична политичко-територијална цјелина у БиХ, новум у науци уставног права и теорије државе и права, која се у потпуности не може оквалитиковати као трећи ентитет у Босни и Херцеговини, али је по својим обиљежјима пуно ближа федералној јединици (ентитету), него јединици локалне самоуправе. Друго, поред разлике које постоје између ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, фундаментална је разлика између Брчко Дистрикта и ентитета у погледу њиховог положаја у односу на федерацију. Партиципацијом ентитета у власти Федерације, потврђује се карактер ентитета као федералних јединица. У органима Федерације (уставотворној, законодавној, извршној и уставно судској власти) заступљени су ентитети. Тиме се потврђује њихов карактер као федералних јединица. Међутим, Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине није представљен у органима Федерације, а то је најважнији доказ да он није нови ентитет у државној структури Босне и Херцеговине.

Да би се потврдила напријед наведена основна хипотеза у раду су коришћене следеће методе: дијалектичка, историјска, социолошка, дедуктивна, индуктивна, компаративна, метод анализе садржаја, статистичка и неке друге стандардне методе (Лукић, 1977, str. 44–45).

3 Положај Брчко дистрикта у Босни и Херцеговини

Правни теоретичари у Републици Српској с правом су јединствени у оцјени да Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине није јединица локалне самоуправе, нити било какав кондоминијум (сувласништво), како то тврде представници међународне заједнице. Наћи било какве аргументе који би ишли у прилог тези да је Брчко дистрикт Босне и Херцеговине кондоминијум скоро је немогуће, док су неки формални аргументи, како је то јединица локалне самоуправе такође неубједљиви.

Неспорно је да се у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине обављају и послови карактеристични за све јединице локалне самоуправе у Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине, као што су: усвајање планова развоја, уређење грађевинског земљишта, доношење одлука и других општих аката из области културе, образовања, здравства, социјалне заштите итд.

Без обављања ових послова не може да функционише ни једна локална заједница, па ни Брчко дистрикт.

Међутим, те послове не обављају органи локалне самоуправе већ органи вишег ранга, који претежним дијелом, припадају другом и другачијем облику државног уређења (Поповић, 2007, стр. 197), па без обзира на обављање тих послова Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине се не може подвести под јединицу локалне самоуправе, јер ни једна јединица локалне самоуправе у Босни и Херцеговини нема законодавну, извршну и судску власт.

Дакле, остаје само дилема је ли Брчко дистрикт, како то тврде поједини аутори трећи ентитет у Босни и Херцеговини или нешто друго.

Тако је нпр. С. Савић одмах након доношења Коначне одлуке од стране предсједавајућег Арбитражног трибунала о спорном дијелу међуентитетске линије разграничења у области Брчког устврдила:

Да је доношењем наведене Одлуке, угрожен Устав Босне и Херцеговине, чиме је доведен у питање ентитетски субјективитет Републике Српске, те створен један нови, опет специфичан, субјективитет (ентитет) у Босни и Херцеговини – Дистрикт Брчко (Поповић, 2007, стр. 197). Истакла је само неке аргументе који оправдавају овакав њен став.

Ако ентитети на подручју Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине неће имати никаква овлашћења, што стоји у Т. 11 Одлуке предсједавајућег Трибунала, логично је закључити да ентитети на Дистрикт Брчко преносе све своје надлежности и *de facto* га промовишу у нови ентитет (Поповић, 2007, стр. 76).

Дистрикт Брчко, као и ентитети у Босни и Херцеговини има свој устав – Статут, те све три државне власти: законодавну, извршну и судску (Поповић, 2007, стр. 76).

Поред тога “међународни Супервизор може закључити да међуентитетска граница у оквиру Дистрикта Брчко може престати да постоји. Уосталом “међуентитетска граница *de facto* престала (је) да постоји већ самим доношењем овакве одлуке”. Овдје је посебно значајна чињеница да Федерација Босне и Херцеговине и поред конституисања Дистрикта (новог ентитета) наставља да функционише као јединствен и територијално компактан, истина нешто мањи ентитет, што код Републике Српске није случај (Поповић, 2007, стр. 77).

Да је Брчко Дистрикт нови ентитет о томе говори и статус полиције описан у Т. 40 поменуте Одлуке, пошто су оружани органи синоним монопола физичке принуде сваке државе и њена суштинска карактеристика.

Одлуком је предвиђено да се “мора обезбједити прекид свих веза између ентитета и нове полиције Дистрикта”, као и то да “представници полиције и служби безбједности ентитета не смију улазити у Дистрикт у званичној функцији, нити полицијско особље Дистрикта може примати наређења од представника било ког ентитета или политичке странке“ (Поповић, 2007, стр. 77).

С. Савић наводи и бројне друге аргументе као што су: У поглављу VII – Законитост плана о Дистрикту, Т. 58, предсједавајући Трибунала истиче да сматра, да су сви аспекти овог плана у складу са Уставом Босне и Херцеговине и да не нарушавају његову примјену, што није тачно“ (Поповић, 2007, стр. 78).

Круцијално питање је како неко може бити држављанин иједног ентитета и остваривати субјективитет ове врсте у правном поретку ван ентитета чији је држављанин. Становници Брчког су држављани ентитета који у односу на њих немају никаква права, као што и они према ентитетима немају никакве обавезе (Поповић, 2007, стр. 81).

Конститутивност народа је институт који се везује за државу или пак чланицу сложене државне заједнице. Ако Брчко дистрикт није нови ентитет, већ само административно-територијална заједница, како се онда у њему конститутивност може остваривати на начин различит од оног у ентитетима, од којих се Босна и Херцеговина једино и састоји. Да ли то значи да се конститутивност остварује изворно и ексклузивно на подручју Дистрикта. Мислим да значи. Али то истовремено значи да се ради о новом ентитету (Поповић, 2007, стр. 82).

Ако Брчко дистрикт има јединствен правни систем, “ноторна је ствар да посебан правни систем, подразумјева и посебан државно-правни субјективитет.” Те да у прилог том њеном ставу иду и одредбе о полицији, царинској служби, порезима, финансијским питањима и образовању (Поповић, 2007, стр. 82).

На крају С. Савић у прилог свог становишта да је Брчко дистрикт нови ентитет, помиње и одредбе о остваривању права гласа. Дистрикт Брчко, као и ентитети, има своја изборна правила, с тим што се од друга два ентитета разликује и по томе што у институцијама Босне и Херцеговине нема своје (посебне) представнике, већ његови становници гласају за кандидате ентитета, за Предсједништво Босне и Херцеговине и Представнички дом Босне и Херцеговине, чије су држављанство одабрали (Поповић, 2007, стр. 83).

Да је Брчко Дистрикт нови трећи ентитет у државној структури Босне и Херцеговине тврди и Благојевић (2002, стр. 182–183), наводећи зато следеће аргументе:

- Брчко дистрикт није творевина државног права, нити је уставна категорија;
- Јединице локалне самоуправе немају законодавну функцију. Оне немају ни уставотворну ни судску функцију, а не могу имати ни сопствене оружане снаге;
- Јединице локалне самоуправе су само дио територије једне чланице сложене државе из чега изводи закључак, да је Брчко дистрикт по својој правној природи нови, трећи ентитет у државној структури Босне и Херцеговине. У прилог те своје тезе, он наводи и следеће аргументе: а) Основном одредбом Статута Брчко дистрикта, Дистрикт је учињен потпуно независним у односу на Републику Српску и Федерацију Босне и Херцеговине, па је с тога неодржива тврдња да је Дистрикт јединица локалне самоуправе; б) Статутом Брчко дистрикта на посебан начин је

прописано да у овом Дистрикту неће важити прописи било ког од ентитета у Босни и Херцеговини; в) Такође је Статутом прописано да судове Брчко дистрикта чини Основни суд и Апелациони суд, а иста ствар је и са институцијом Јавног тужиоца; г) Судови Дистрикта имају надлежности да одлучују о усаглашености неких одредби закона Дистрикта са одредбама Устава и закона Босне и Херцеговине, као и да одлуче да ли нека одредба закона јесте или није у складу са Статутом, чиме су судови Дистрикта добили уставно-судске функције; д) По свом правном карактеру Статут Брчко дистрикта у суштини представља Устав дистрикта; и њ) Брчко Дистрикт има сопствену оружану снагу (полицију) независну од полицијских снага сваког од осталих ентитета у Босни и Херцеговини;

Благојевић (2002, стр. 214), поред наведеног у својој аргументацији да је Брчко дистрикт нови ентитет у Босни и Херцеговини истиче и следеће: да Брчко Дистрикт има законодавну функцију, потпуно самосталан фискални систем, извршну власт чији је носилац градоначелник, а не Влада Дистрикта, која у суштини нема то својство, пошто нема колективног одлучивања, јер одлуке доноси градоначелник.”

Из наведених аргумената Благојевић (2002, стр. 191 и 198) извлачи основни закључак, за ког сматра да у суштини открива правну природу Брчко дистрикта, а он гласи: Брчко дистрикт је политички и правно потпуно самостална цјелина како у односу на Републику Српску, тако и на Федерацију Босне и Херцеговине. Зато и посједује статус трећег постдејтонског ентитета у Босни и Херцеговини, који заузима простор од 439,3 км² и има око 80.000 становника.

Дакле, и Савић и Благојевић, дефинишући правну природу Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, одбацили су тезу да је Брчко дистрикт јединица локалне самоуправе, истичући на основу изнесене аргументације, да је ријеч о новом, трећем ентитету у Босни и Херцеговини.

Из наведених аргумената видљиви су заједнички елементи за такав њихов став, а то је да Брчко Дистрикт као и ентитети у Босни и Херцеговини има свој Сатут (Устав), посебан правни систем, своје оружане снаге (полицију), законодавну власт, а имали су и посебну царинску службу и порески систем.

Треба напоменути да су оба аутора запазили и разлике које постоје између ентитета у Босни и Херцеговини и Брчко дистрикта, не придавајући им већи значај. М. Благојевић сматра да су то “практично неважне разлике”, да би утицале на промјену његовог става о правној природи и положају Брчко Дистрикта као новог ентитета у Босни и Херцеговини.

Било је и других правних теоретичара, посебно у Републици Српској, који су за Брчко дистрикт сматрали да је посебан ентитет у Босни и Херцеговини.

Тако је Мораит (1999, стр. 37) анализирајући тзв. “Коначну одлуку” Арбитражног тријанала за спор око међуентитетске границе у области Брчког, наводећи “Збирку семантичких грешака” у тој Одлуци (укупно њих 27), а у 25. истиче: “Двадесетипета семантичка “бесмислица”, је означавање правне

природе новог Дистрикта као “кондоминијума” Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине. То је нетачно, јер према Коначној одлуци Дистрикт има исти степен самоуправности и “под-државности” као и ентитети, а не припада ентитетима него самом себи и органима Босне и Херцеговине.

4 Карактеристике (разлике) између Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине и њених ентитета

Разлике које постоје између Брчко дистрикта и друга два ентитета умањују чврстину ставова који иду у правцу тврдње, да је Брчко Дистрикт трећи ентитет у Босни и Херцеговини.

Наиме, Брчко Дистрикт, за разлику од друга два ентитета нема сопствене војне, већ само полицијске снаге. Такође, становници Дистрикта могу имати држављанство само неког од друга два ентитета, на територији Дистрикта није предвиђено да се бирају посланици у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, као и представници у друге институције Босне и Херцеговине. Дистрикт нема могућност да успоставља паралелне односе са сусједним државама, нити да улази у споразуме са другим државама уз пристанак Парламентарне скупштине.

Да се не може изаћи са чврстом тврдњом да је Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине трећи ентитет у Босни и Херцеговини, указао је Поповић (2007, стр. 191), указујући на бројне битне разлике између Брчко дистрикта и ентитета у Босни и Херцеговини.

Поповић (2007, стр. 191) је указао на битне разлике које постоје између Брчко Дистрикта и ентитета, а које се огледају у следећем: Један се ентитет зове Република Српска, а други Федерација Босне и Херцеговине. Називи ентитета указују на њихов државно-правни статус (квази државно-правни статус, статус федералне јединице). Ријеч “Брчко дистрикт” указује на јединицу нижег ранга од федералне јединице. Од назива ових јединица важније су друге ствари, оне које се односе на организацију, надлежност и статус ових јединица. Главне разлике у погледу организације и надлежности су следеће:

- Грађани Републике Српске имају држављанство, а грађани Брчко Дистрикта немају држављанство Брчко Дистрикта. У унитарним државама постоји једно државаљство, а у федералним државама постоји држављанство федералне јединице и савезне државе. Ова разлика већ указује на то да Брчко Дистрикт није федерална јединица;
- Република Српска има председника Републике који Републику Српску представља и њено државно јединство изражава. Брчко Дистрикт има градоначелника, који по називу подсећа на јединицу локалне самоуправе (град). Он је истина носилац извршне власти, али нема прерогативе које посједује председник Републике. И овдје ријечи “председник Републике” указује да је Република Српска федерална јединица. Са друге стране све оно што се односи на градоначелника

- указује на то да је Брчко Дистрикт јединица нижег ранга од федералне јединице;
- Република Српска има бицефалну извршну власт: предсједника Републике и Владу, а Брчко дистрикт монокефалну извршну власт коју оличава градоначелник Дистрикта;
 - У Републици Српској предсједник Републике обавља послове из области одбране, безбједности и односа Републике са другим државама и међународним организацијама. Градоначелник Брчко дистрикта у овим сферама или нема надлежности или му оне битно сужене;
 - Предсједник Републике у Републици Српској, указом на приједлог Владе, поставља и опозива шефове представништва Републике Српске у иностранству и предлаже амбасадоре и друге међународне представнике Босне и Херцеговине и Републике Српске. Градоначелник послове ове и овакве природе не врши;
 - Предсједник Републике у Републици Српској одобрава ограничену употребу јединица Војске Републике Српске, како би се пружила помоћ цивилним властима у реаговању на природне катастрофе и несреће у складу са Законом о одбрани Босне и Херцеговине. Градоначелник Брчко дистрикта је без овакве надлежности;
 - Република Српска има своју војску која је дио оружаних снага Босне и Херцеговине. Брчко Дистрикт нема војску. То што Брчко Дистрикт има полицију то га не изјадначава са ентитетима. У многим земљама свијета постоје локалне полиције. Главни дио монопола физичке силе је војска, а не полиција.

Поред ових разлика постоје фундаменталне разлике између Брчко Дистрикта и ентитета у погледу њиховог положаја у односу на федерацију. Партиципацијом ентитета у власти Федерације, потврђује се карактер ентитета као федералних јединица. У органима Федерације (уставотворној, законодавној, извршној и уставно судској власти) заступљени су ентитети. Тиме се потврђује њихов карактер као федералних јединица. Међутим, Брчко Дистрикт није представљен у органима Федерације. А то је најважнији доказ да он није нови ентитет у државној структури Босне и Херцеговине (Поповић, 2007, стр. 206-207).

Поповић (2007, стр. 215) тврди да је Брчко Дистрикт политичко-територијална аутономна јединица (град) Босне и Херцеговине са високим степеном самосталности. Много је ближи федералној јединици (ентитету), него јединици локалне самоуправе. Брчко Дистрикт није настао акцима унутрашњег права Босне и Херцеговине, већ октроисаним одлукама представника међународне заједнице са циљем пресијецања Републике Српске на два дијела. Сила аргумената, како тврди М. Поповић која је била на српској страни није помогла, превагнуо је аргумент силе над правом и правдом.

У образложењу своје тврдње да је Брчко дистрикт територијална аутономна јединица (град) Босне и Херцеговине Поповић (2007, стр. 209-211) истиче “све тешкоће у одређењу појма територијалне аутономије, јер је то облик који се по степену овлашћења налази између јединица локалне самоуправе и федералне

јединице (у Федерацији), а те облике који се налазе у средини између друга два облика је најтеже одредити. Напомиње да је “прва територијална аутономија настала тек 1920. године у Сјеверној Ирској, те да данас има петнаестак земаља у којима постоји овај облик државног уређења, због чега теоријско правна мисао није обратила довољно пажње на овај облик територијалне децентрализације.

Многи истакнути правни теоретичари образлагали су појам територијалне аутономије (Марковић (2005); Лукић (1976); Јовановић (2003)), али је у томе, тврди Поповић, најдаље отишао један од најталентованијих српских теоретичара права Ђорђе Тасић.

Тасић је дао једну сасвим прецизну формулу аутономије која се може сматрати до данас као владајућа. По њој “аутономије има кад једна област има право да доноси законе, односно прописе са законском снагом о свим питањима која су јој остављена у надлежност, а да није потребно да су претходно донијети од стране државе закони о истим предметима”. Тасић је навео и три главна обиљежја федералне јединице по којима се она разликује од територијалних аутономија и то:

- Федерална јединица доноси “не само законе него и устав”. То значи да се федерална јединица може уредити по својој вољи (тзв. право самоорганизације);
- Још је важније ако је то право засновано на уставу, тако да се може ограничити или одузети само ревизијом устава;
- Али још важније ће бити ако посебне државе учествују у доношењу одлука савезне државе, а нарочито у примјени устава.

Упоређујући стварно стање Брчко Дистрикта с Тасићевим обиљежјима федералне јединице М. Поповић изводи закључак да Брчко Дистрикт није нови трећи ентитет у Босни и Херцеговини, без обзира на велику самосталност коју посједује, већ је то територијална аутономна јединица (град) Босне и Херцеговине.

Као што је Кошутић (1997, стр. 44) рекао за Босну и Херцеговину да је “чудна, непоновљива и недовршена творевина”, слично би се могло рећи и за Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине (у ком правцу је постављена и основна хипотеза у раду), *да је Брчко Дистрикт специфична политичко-територијална цјелина у Босни и Херцеговини, повит у науци уставног права и теорије државе и права, која се у потпуности не може оквалификовати као нови ентитет у Босни и Херцеговини, али је по својим обиљежјима пуно ближа федералној јединици (ентитету) него јединици локалне самоуправе.*

Треба напоменути да је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине 25. марта 2009. год. усвојила Амандман I. на Устав Босне и Херцеговине, којим се Брчко Дистрикт уређује као јединица локалне самоуправе под суверенитетом Босне и Херцеговине.

Територија Брчко Дистрикта дефинише се као територија у заједничкој својини ентитета, а Уставном суду Босне и Херцеговине даје се у надлежност да одлучује о било ком спору у вези са заштитом утврђеног статуса и овлашћења

Дистрикта и Босне и Херцеговине који се може јавити између ентитета или Босне и Херцеговине и дистрикта Брчко.¹¹

Такве спорове, могуће је покренути уз сагласност већине заступника у Скупштини Дистрикта, која укључује најмање једну петину изабраних заступника из реда сваког конститутивног народа. Овај Амандман у суштини ништа не мијења, а као и до сада Дистрикт Брчко декларативно дефинише као јединицу локалне самоуправе, чија територија је у заједничкој својини ентитета. Законодавна, извршна и судска власт у Дистрикту остала је непромијењена, без обзира на усвојени Амандман. Влада Републике Српске је у децембру 2011.год. приликом утврђивања картографске основе Републике Српске, донијела је одлуку о укидању границе Републике Српске у дијелу територије Брчко Дистрикта, што је ван надлежности те институције. Питање граница ентитета је искључиво у надлежности Народне Скупштине Републике Српске и само Народна скупштина Републике Српске може да одлучи о томе. Колико је такав потез Владе исправан показаће вријеме.

Имајући у виду све напријед наведено, а посебно моћ Трибунала за Брчко, који још увијек постоји, може се извести закључак, да би се институције Републике Српске континуирано и плански требале више бавити питањима положаја Брчко Дистрикта у Босни и Херцеговини.

5 Закључак

Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине је специфична политичко-територијална цјелина у Босни и Херцеговини, *novum* у науци уставног права и теорије државе и права, која се у потпуности не може оквалификовати као нови ентитет у Босни и Херцеговини, али је по својим обиљежјима пуно ближа федералној јединици (ентитету) него јединици локалне самоуправе.

Фундаменталне разлике између Брчко Дистрикта и ентитета Босне и Херцеговине је у погледу њиховог положаја у односу на федерацију. Брчко дистрикт није представљен у органима федерације као федерална јединица, што умањује чврстину становишта да је Брчко дистрикт трећи ентитет у БиХ.

Амандманом 1. на Устав Босне и Херцеговине, усвојеним на Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, 25. марта 2009. године, Брчко Дистрикт је дефинисан као јединица локалне самоуправе под суверенитетом Босне и Херцеговине.

С обзиром на значај Дистрикта у државној структури Босне и Херцеговине и стратегијског значаја за Републику Српску, институције Републике Српске би се требале више, континуирано и плански бавити питањима и проблемима Дистрикта.

¹¹ Амандман је објављен у Службеном гласнику Босне и Херцеговине број 25/09

6 Попис литературе

- Амандман 1. “Службени гласник Босне и Херцеговине”, број 25/09
- Благојевић, М. (2002). *Правна природа и положај Брчко дистрикта у Босни и Херцеговини*. Добој:
- Јовановић, С. (2003.) *Држава*. Београд:
- Коштутић, Р. (1997). Изградња и функционисање правног система РС-жеље и могућности, *Зборник реферата са научног скупа, Бања Лука*, стр. 44.
- Лукић, Р. (1976). *Теорија државе и права*. Београд:
- Лукић, Р. (1977). *Методологија права*. Београд:
- Марковић, Р. (2005). *Уставно право и политичке институције*. Београд:
- Мораит, Б. (1999). Дејтонски споразум и арбитража Брчко, коначна арбитражна одлука за Брчко, у *Збирка семетичких „грешки“* стр. 37.
- Поповић, М. (2007). О правној природи Брчко Дистрикта, у *Република Српска – 15 година постојања и развоја*, стр. 197.
- Савић, С. (1999). Дејтонски споразум и арбитража Брчко, Утицај одлуке предсједавајућег Арбитражног трибунала о спорном дијелу међуентитетске линије разграничења у области Брчко, на државно уређење БиХ и субјективитет Републике Српске у њој. Бања Лука:
- Тасић, Ђ. (н/а). Шта је савезна држава у поређењу са другим облицима државних заједница и специјално са аутономијом, *Бранич бр. 27*, стр. 350.